

BĄDŹ WIDOCZNY

Etap edukacyjny: wiek 6-9 lat

Cel ogólny: zaznajomienie dziecka z zagrożeniami w ruchu drogowym podczas podróży pieszej w warunkach pogorszonej widoczności.

Cele szczegółowy: poszerzenie wiedzy z zakresu bezpiecznego poruszania się poza obszarem zabudowanym jako pieszy, kształtowanie umiejętności i prawidłowości zachowań oraz rozpoznawanie niebezpieczeństw przy poruszaniu się poboczem, rozwijanie myślenia przyczynowo-skutkowego w aspekcie uczestnictwa w ruchu drogowym.

Po lekcji uczeń:

- jest zapoznany z niebezpieczeństwami w trakcie podróży pieszej w pogorszonych warunkach atmosferycznych,
- potrafi wskazać cel stosowania elementów odblaskowych,
- zna obowiązki pieszego poruszającego się poza obszarem zabudowanym,
- potrafi wyjaśnić konieczność stosowania elementów odblaskowych.

Metody nauczania: rozmowa nauczająca, ćwiczenia symulacyjne, prezentacja (pokaz animowany), praca indywidualna i zespołowa.

Techniki pracy (środki dydaktyczne): burza mózgów (przykłady pytań), film animowany (GDDKiA), krzyżówka, quiz.

Przebieg zajęć:

- 1) Rozmowa z uczniami o podróży w pogorszonych warunkach widoczności:
 - a) Co to jest obszar zabudowany?
 - b) Czego zazwyczaj nie ma poza obszarem zabudowanym (chodnik, oświetlenie)?
 - c) Jak należy poruszać się w przypadku, gdy nie ma chodnika?
 - d) Po której stronie jezdni chodzimy poza obszarem zabudowanym?
 - e) Skoro poza obszarem zabudowanym często nie ma chodnika, jak poprawić naszą widoczność, żeby kierowcy wiedzieli, że jesteśmy na drodze?
 - f) Co to są elementy odblaskowe?
 - g) Dlaczego ich stosowanie poprawia bezpieczeństwo?
 - h) Kiedy musimy korzystać z elementów odblaskowych?
- 2) Ćwiczenie symulacyjne:

- a) Przeprowadzenie symulacji pomiędzy rzędami ławek lub przy tablicy.
 - b) Należy zaprosić czworo dzieci do ćwiczenia, z czego dwoje będzie kierującymi pojazdami (w przeciwnych kierunkach), a dwoje będzie pieszymi.
 - c) Ćwiczenie polega na odwzorowaniu sytuacji poruszania się po drodze bez chodnika poza obszarem zabudowanym – dostępna jest tylko jezdnia.
 - d) Po przypisaniu ról, należy poprosić dzieci, aby przedstawiły zachowanie – co robią podczas podróży pieszej, gdy jadą samochody.
 - e) Podczas prezentacji przez uczniów sposobów zachowania się (wybór strony, ustępowanie miejsca pojazdom itp.) należy zwrócić uwagę na zachowania prawidłowe i nieprawidłowe.
- 3) Film GDDKiA – odtworzenie filmu pn. „Bądź widoczny”
 - 4) Pytania kontrolne do uczniów:
 - a) Co zwróciło ich uwagę?
 - b) Jakie zauważono różnice na filmie względem sytuacji symulowanej?
 - 5) Rozdanie uczniom quizu – do rozwiązania grupowego – maksymalnie po 5 dzieci w grupie. Po rozwiązaniu przez wszystkie grupy, nauczyciel zadaje losowe pytania dla każdej z grup z prośbą o argumentację, dlaczego dzieci udzieliły takiej, a nie innej odpowiedzi. Nauczyciel wskazuje poprawne odpowiedzi zgodnie z załączonym kluczem odpowiedzi (wyjaśnieniem odpowiedzi prawidłowej).
 - 6) Rozdanie uczniom krzyżówki z prośbą o jej rozwiązanie – do rozwiązania indywidualnego. Po rozwiązaniu przez wszystkie (większość) dzieci, pytania o możliwe wątpliwości oraz o hasło.
 - 7) Powtórzenie i utrwalenie poznanych zasad w ruchu podczas podróży pieszej poza obszarem zabudowanym – pytanie nauczyciela do całej klasy i odpowiedzi wskazanych uczniów:
 - a) stosowanie elementów odblaskowych:
 - czy potrafi wymienić przykładowe?
 - jakie są najlepsze do stosowania na drodze?
 - b) podczas podróży pieszej poza obszarem zabudowanym:
 - którą stroną jezdni chodzimy, gdy nie ma chodnika?
 - na co zwracamy uwagę, stosując zasadę szczególnej ostrożności?
 - c) pogorszone warunki atmosferyczne:
 - co to jest zmrok lub zmierzch?
 - czy opady deszczu stanowią o pogorszonych warunkach widoczności?
 - czy mgła stanowi o pogorszonych warunkach widoczności?
 - 8) Ponowne odtworzenie ćwiczenia symulacyjnego z czwórką innych dzieci – powrót ze szkoły na terenie zabudowanym i poza terenem zabudowanym, gdy jest już ciemno – na analogicznych zasadach, jak w pkt 2 [wykonywane tylko, jeśli czas zajęć na to pozwoli]. Omówienie przez nauczyciela prawidłowych zachowań uczniów i ewentualne korygowanie zachowań nieprawidłowych.
 - 9) Rozdanie dzieciom kolorowanki (w przypadku braku czasu – jako forma zadania domowego).

Załączniki:

- 1) Film pn. „Bądź widoczny”
- 2) Krzyżówka
- 3) Quiz – w wersji kolorowej (np. do prezentacji w klasie za pomocą projektora)
- 4) Quiz – w wersji czarno-białej (materiał pomniejszony do wydruku)
- 5) Kolorowanka nr 1
- 6) Kolorowanka nr 2
- 7) Kolorowanka nr 3

Prawidłowe odpowiedzi:

Krzyżówka:

1. BEZPIECZEŃSTWO
2. KOLOROWE
3. KIEROWCOM
4. ATMOSFERYCZNE
5. ZAWIESZKA
6. WIDOCZNOŚCI
7. DOSTRZEC
8. ZABUDOWANY
9. CIEMNO
10. DESZCZU
11. POBOCZEM
12. HULAJNODZE
13. MGŁA
14. JESIEŃ
15. KAMIZELKĘ
16. ZMROKU
17. WIDZIEĆ
18. NAPRZECIWKA

Quiz:

1. A - jesienią
2. C - kiedy pada deszcz, śnieg, jest mgła lub zapada zmrok
3. A - piesi, rowerzyści i osoby jeżdżące się na hulajnodze i rolnkach
4. A - gdy mamy pogorszone warunki widoczności i jesteśmy poza obszarem zabudowanym

5. C - stosując elementy odblaskowe, które pomagają innym nas dostrzec
6. B - kamizelki odblaskowe
7. B - poruszać się po odpowiedniej stronie drogi, aby widzieć pojazdy nadjeżdżające z naprzeciwka (szybka reakcja na niebezpieczeństwo)
8. C - poruszanie się poboczem po lewej stronie jezdni
9. B - nie, powinniśmy dodatkowo korzystać z kamizelki odblaskowej, zawieszki, a nawet opasek odblaskowych np. na nogach
10. A - nigdy nie wiadomo, jaka będzie pogoda, lub czy nie będziemy wracali do domu później niż zwykle
11. A - jako opaska na rękę lub nodze oraz jako zawieszka na plecaku
12. C - gdy występują opady atmosferyczne lub jest już ciemno albo zaczyna zapadać zmrok
13. B - nie, używamy ich zawsze po zmroku i powinniśmy używać także w pogorszonych warunkach atmosferycznych
14. A - nie, musimy dodatkowo uważać na otoczenie drogi, czy nie jesteśmy zasłaniany przez inne przeszkody (np. drzewo)
15. A - jest to biała tablica z czarnymi budynkami, a gdy jest przekreślona czerwoną linią oznacza koniec tego obszaru